

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากร ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

สมมติฐานการวิจัย

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากรที่มีส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาเมื่ออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,462 คน จาก 182 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,378 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1,902 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 83 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 55 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1,120 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 967 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 291 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 660 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 747 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 495 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวนประชากรรวม แล้วเทียบสัดส่วนตามสถานภาพของประชากร ได้ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 7 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 4 คน รวมเป็น 14 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 89 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 77 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 23 คน รวมเป็น 189 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 53 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 59 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 39 คน รวมเป็น 151 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 85 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 มีการค้นพบดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.55$) ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.49$) และ ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.47$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.56$) ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.47$) และด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.43$)

ครูผู้สอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.43$) ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.39$) และด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.37$)

คณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.76$) และด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.58$) ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ความสามารถ เรื่อง การนำคอมพิวเตอร์มาวางแผนในการสร้างข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.82$) ด้านความรู้ความสามารถ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.70$) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ เรื่อง มีความสามารถในการเป็นผู้นำ และผู้ให้การฝึกอบรมความรู้ด้านวิชาชีพแก่ผู้ร่วมงานและบุคคลอื่นๆ ($\bar{X} = 3.49$)

ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถและทักษะเฉพาะตัว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 25 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 29 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เรื่องการเป็นผู้มีเหตุผลและไม่ถือทิฐิ ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เรื่องการส่งเสริมและนำเอาแนวความคิดและแนวความรู้ใหม่มาทดลองใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.85$) และด้านการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เรื่องเห็นคุณค่าความดีของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.83$)

ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรื่องความสามารถนำเอาสิ่งที่ผู้ร่วมงานเสนอมาปรับปรุงพัฒนาการทำงานไปสู่ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X} = 3.97$) ด้านความใฝ่รู้ เรื่องการสนับสนุนโครงการใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนา หรือบรรยายทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.91$) และเรื่องหมั่นศึกษาหาความรู้ติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.82$)

2. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ดังนี้ สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.57$) และ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.55$)

โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.77$) ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.64$) และด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.56$)

โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถเฉพาะตัว ($\bar{X} = 3.29$) ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ($\bar{X} = 3.25$) และด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.23$)

3. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากรที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

3.1 โดยรวมไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากร ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

3.2 ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากร ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

3.3 ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถและทักษะเฉพาะตัว ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากร ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

3.4 ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากร ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3

4. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 จำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า

4.1 ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหารควรศึกษาความรู้เพื่อให้เกิดความสามารถในการใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้ถูกต้องแม่นยำ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการเป็นผู้นำ และผู้ให้การฝึกอบรมความรู้ด้านวิชาชีพแก่ผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น ๆ และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครู อาจารย์เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าในงานที่ทำอยู่เสมอ

4.2 ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถและทักษะเฉพาะตัว ได้แก่ ผู้บริหารควรฝึกฝนสามารถปรับระบบงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ผู้บริหารควรจัดให้บุคลากรระดับต่างๆ มีโอกาสพบปะสังสรรค์กันนอกเวลาทำงาน เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน และผู้บริหารควรมีความสามารถในการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการทันต่อเหตุการณ์

4.3 ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาการ โดยมีผลงานวิชาการให้ปรากฏและเป็นที่ยอมรับของสังคมและคนทั่วไป ผู้บริหารควรฝึกฝนสามารถนำเอาความรู้ หลักการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้บริหารควรมีความสามารถปรับตัวได้เร็ว เมื่อรู้ว่าสถานการณ์รอบตัวจะเกิดปัญหา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นความ คิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หนองคายเขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำรณ กระแสร์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา ศึกษานิเทศก์ ข้าราชการครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2541 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คมสัน บุพศิริ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครู อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และอภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ที่มีทักษะ โดยรวม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น หากผู้บริหารไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่มีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพแล้ว การบริหารสถานศึกษาก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้ผู้บริหารครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ สิงห์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และอภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนต่อคุณลักษณะ

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 มีแผน นโยบาย และการกำกับ ติดตาม นิเทศที่ชัดเจน ทำให้ทุกฝ่ายเกิดการรับรู้ร่วมกัน และปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาดได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในทุกขั้นตอน ทั้งในเรื่องการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการประชุมสัมมนา และรับนโยบายในเรื่องการบริหารด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเท่าเทียมกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานใกล้เคียงกัน จึงส่งผลให้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และสถานภาพของบุคลากรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาคณะคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีความรู้เท่าทันสถานการณ์ เรื่องการเป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าของโลก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นคนหมั่นติดตามเหตุการณ์โดยการเข้าถึงข้อมูลในทุก ๆ ด้าน เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความทันสมัย รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว/ความสามารถและทักษะเฉพาะตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความน่าศรัทธา เลื่อมใสในการครองตน ครองคนและครองงาน เช่น การปฏิบัติตนและการบังคับบัญชาด้วยระบบคุณธรรมการพัฒนาตนเองและส่งเสริมผู้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเพื่อหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
ให้มีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ เป็นคนทันโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY